

Pismo sa novostima (obavestenje) za kosovare u Dansku

Izdaje Danski Ured Za Pomoć Izbjeglice

Mart 2006

Pismo sa novim vjestima se obraća kosovarima, koji pomislaju da se vraćaju nazad u Kosovo. Ovo pismo sa novim vjestima izdaje se od Danskoga Ureda Za Pomoć Izbjeglice, koja kao organizacija radi nezavisna od državnih i političkih interesa.

Danski Ured Za Pomoć Izbjeglice je u proleće 2006 godine fokusirao se najviše o vraćanju tražioce azila i izbeglice za Kosovo. Obrazloženje je, da Kosovo ponovo se nalazi u relativnoj stabilnoj situaciji gde puno Albanaca, Srba, Roma, Ashkalinci, i tako dalje, vraćaju se kući kao od obližnjih krajeva tako i iz Evrope. U Dansku, po azilnim centrima nalaze se oko 300 azilanata da su dobili odbijenicu, i da ima oko xx osoba iz Kosova da su dobili izbeglički status.

Danski Ured Za Pomoć Izbjeglice podržava kosovare da razmatraju (razmisle) da se vrate u Kosovo. To važi kao za tražioce azila tako i za izbeglice sa boravičnom dozvolom. Ovo pismo sa novim vjestima, kao cilj ima da informiše kosovare osim drugih o situaciji u Kosovo i o mogućnostima za pomoć u toku eventualne odluke da se vraćaju nazad.

Ako imate pitanja za Danski Ured Za Pomoć Izbjeglice, onda možete telefonirati kod našega albanskog /srpskohrvatskog telefonskog savjetnika na broju: 3373 5230 svakoga utorka između 1300-1400 sati.

Pročitajte ovdje pismo sa ovim vjestima (obavještenjem) :

- Danski Ured Za Pomoć Izbjeglice poziva 3 osoba iz Kosova u Dansku.
- Situacija za kosovare u Dansku
- Situacija za onih koji se vraćaju u Kosovo
- Ponuda za kosovare u Dansku
- Izbjeglice sa boravičnom dozvolom mogu da dobiju pomoć za vraćanje u domovinu

---

Pismo sa novostima za kosovare u Dansku, mart 2006

Danski Ured Za Pomoć Izbjebeglice pozvace 3 persona iz Kosova na posjetu u Dansku. Od 24 aprila 2006 godine, 3 persona iz Kosova zajedno sa Danskim Uredom Za Pomoć Izbjebeglice posjetice kosovare u Dansku i raspravljace o situaciji u Kosovo, osim drugih i za mogucnostima o povratku nazad. Ovi 3 persona su svi iz Kosova i rade za pobolsanje uslova za persone koji se vracaju nazad za Kosovo. Detalnije informacije ce da se posalju uskoro.

Pismo sa novostima za kosovare u Dansku izdaje Danski Ured Za Pomoć Izbjebeglice . Odgovorni urednik Anne-Dorthe Helmich, Danski Ured Za Pomoć Izbjebeglice .Redcackia: Ole Larsen, Danski Ured Za Pomoć Izbjebeglice ,Borgergade 10,3.Postboks 53,1002 København K.Tlf.3373 5000.Fax 3391 4507.www.flygtning.dk.Redackia je završio u 20.mars 2006 godine.Pismo sa novostima moze se kopirati.Vise primeraka moze se dobiti ako se obratite Danskom Uredu Za Pomoć Izbjebeglice ,Azil i doseljenje.Telefon 3373 5237.Email:ole.larsen@drc.dk

Pismo sa novostima za kosovare u Dansku, mart 2006

Situacija za kosovare u Dansku

U Dansku se nalaze oko 300 trazioca azila iz Kosova ,koji su dobili konacnu odbijenicu za azil.Vecina je osim drugih dobio odbijenicu i za humanitarnu boravicnu dozvolu.Vecina ocekuju tako da se prinudno budu vrateni u svoje ognjiste u Kosovo.

Od jula 2000 godine do augusta 2002 , skupa 88 persona su prinudno vrateni.Sa pratnjom su prinudno vrateni 8 persona u 2003 godini,45 persona u 2004 i 18 persona u 2005.Do daljega u 2006 godini nije se niko prinudno vratio pod pritiskom u Kosovo.Danska policija redovno se obraca UNMIK-u za da orjentise o buducim planovima za prinudni deport za Kosovo.Do sada je to ucinjeno vrz etnicke albance,gorance,bosnjake i etnicke turcina.U pravilniku UNHCR-a od marta 2005 godine do daljega je otvorena mogucnost ,da poslje konkretne procjene moze da se prinudno vracaju za Kosovo i etnicki ashkalinci i egyptjanci.(Drzavna Policia Sektor Za Strance).

Sifre i dokazi za traziocce azila iz Kosova.

- U 2005 i 2006 godini Komisija(Sud) Za Izbjeglice nije izdao boravicnu dozvolu za traziocce azila iz Kosova.
- U 2003 i 2004 godini Komisija Za Izbjeglice je u 14 slucaja izdao boravicnu dozvolu za traziocce azila iz Kosova.
- U 2005 je u xx slucajeva je izdato humanitarna boravicna dozvola.
- Do 4 februara aktuelno je 310 kosovara u situaciji prije deporta,sta znaci da su dobili konacnu odbijenicu za boravak u Dansku i treba da napuste drzavu.

Osim odbijeni trazioca azila otprilike u Dansku zive jos 1.000 izbjeglice iz Kosova , sa danskom boravicnom dozvolom.Samo neko od njih je odlucio da se otkaze svoje boravicne dozvole u Dansku za da se vrati nazad za Kosovo.

Situacija oko njih koji se vracaju u Kosovo

Posle rata u 1999 godine i nemiri koje su sljedovale ,Kosovo i njeno stanovnistvo je pred velikim izazovom ovih godina.To znaci nezaposljenost,nizak ekonomski razvitak,nizak nivo obrazovanja, ogranicen kapacitet u vlastu,kao i kriminalitet.Osim ovoga Kosovo treba da odredi buduci status.

Prije i u toku rata u 1999 godine je veliki broj persona sa razlicitim etnickim pripadnostima da pobjegnu iz Kosova.Pomislja se ,da jos uvek zivi oko 200.000 deportirani persona u Srbiju i jos veci broj u evropskim zemljama.Osim ovih ima i otprilike 20.000 interni deportirani u samu Kosovo.Takodjer ima i puno persona,da se vratili nazad za Kosovo otkad su bili u bjegstvu.Za njih bio je odlucujuce, da je sigurnost u redu,da imaju mogucnost da siguraju normalan prihod,da djeca imaju dostup u skolu,i da ima zdravstveni sektor koji funkcionira.

Pismo sa novostima za kosovare u Dansku, mart 2006

Sigurnost i posao

Visoki Komesariat Za Izbjeglice Ujedinjene Nacije(UN), UNHCR procenjuje, da sigurnost i sloboda kretanja za etnicke manjine u celjini u citavoj Kosovu je u poboljsanju. Jos uvek ima rajona u Kosovu gde naprimjer romi i druge etnicki manjina nisu dobrodosle.

Danski Ured Za Pomoć Izbjebeglice je uskoro bio u kontaktu sa lokalnim organizacijama u Kosovo, koji raportiraju da sigurnosna situacija u vecim mjestima je dobra, i da je u zadnje vrijeme nije bio napada sa upotrbom sile ili pretnja protiv manjina u pomesanim oblastima (podrucje). Ovo vazi na primjer za Gnjilane, gde zive otprilike 450 roma u tri razlicitim oblastima i u Prizrenu, gdje zive otprilike 4.500 roma. U prizrenu osim drugih, romi imaju i svoju kulturni centar.

Na osnovu vise organizacija, jedan od najvećih problema u Kosovu je visoka nezaposljenjenost, odakle se raportira da je izmedju 40 do 60 %. Ovo cvrsto utice na ekonomske i socialne probleme u Kosovo u celjini. U martu 2005 poceo je jedan program sa Danskom podrskom (pomocu), sa namjerom da se unaprjedi razvoj privrede i zaposljenja u Kosovo. Granica totalne cifre je 50 miliona kruna za period programa od 4 godine, od 2005-2008. Uz ovaj program je dogovoreno sa 4 mikrokreditnim institucijama za dodatak i kapital za zajam (kredit). Mikrokreditori datce zajam sa niskim kamatama za manje i srednje preduzece.

Obrazovanje i zdravstveni sektor

Visoka nezaposljenost pogorsava situaciju za one koje su se vratili za da osiguraju sebi jednu regularnu osnovu za prihod. Obrazovanje u Kosovo jos uvek je skroman. Sve od 2001 godine, UNMIK intensivno radi za unapredjenje projekata, kde se moze integrirati razlicite etnicke manjine u istu skolu. Na primjer u Bincu, Italianski Caritas je osnovao jedan multietnicki dom za obrazovanje koji služi za pomirovanje, dialog i saradnju.

Zdravstveni sektor u Kosovo ima nedostatak kapaciteta. Kao posljedica gradjanskog rata 1998-1999 godine i nemiri koji su sljedili kao i etnicki konflikti, puno kosovara boluje od psihickih rana duša. Na osnovu americki istrazivanja od 2001 godine, citavo 25 % od stanovnistva, ili 475.000 persona, boluje od postraumatickih stresova. Iako je rat zaversen, ona jos uvek produzava da bude prisutan kod pune glave stanovnistva.

Pismo sa novostima za kosovare u Dansku, mart 2006

Danski Ured Za Pomoc Izbjeglice

Danski Ured Za Pomoc Izbjeglice bio je prisutan u Kosovo od 1998 godine, i radi za pomoc izbjeglice i interno deportirani persona za da nadje solidno rjesenje za njihovu situaciju.

Danski Ured Za Pomoc Izbjeglice pomaze za:

- Podersku za deportirane u regionu tako da donesuju odluku oko vracanja sa detalnim informacijama
- Davanje manje stipendije ,da omogucava onimi koji se vracaju da nabave sebi jedan prihod, i kao takvih da budu nezavisnih od pomoci sa strane.
- Obnavljanje infrastrukture
- Podrsku izbjeglicama koji se vratili i interno deportirani sa obnavljanjem njihovih domova i davanje osnovne opreme za kuhinu, manje opreme za zemjodelstvo ili naprimjer tepihe i postelja.
- Pomirenje razlicitih etnicki grupa za da se izbegnu novi konflikti i da se omogucava za one pune izbjeglice da se vracaju kuci.

Ponuda za kosovare u Dansku

Danski Ured Za Pomoc Izbjeglice, Asociacija Care4you I Danski Crveni Krst nude razlicite ponude o savetovanju i obrazovanju za kosovare u Dansku. Vi mozete dalje da procitate za te razlicite ponude.

Savetovanje Danskog Ureda Za Pomoc Izbjeglice za odbijane trazioce azila od Kosova

Danski Ured Za Pomoc Izbjeglice nudi individualno savetovanje za sve kosovare sa odbijenicom za boravak u Dansku. U toku savetovanja imacete priliku da pricate sa jednim juristom o vezi vase odbijenice i sa jednim iskusnim savjetnikom za vracanje u domovinu, oko mogucnostima i izazovima ako se vracate kuci u Kosovo.

U toku poranesnih grupni razgovora sa kosovarima puno puta je postavljeno pitanje dali moze Danski Ured Za Pomoc Izbjeglice da pomaze za da se dobije boravicna dozvola u Dansku. U Dansku, su danski vlasti da izdaju boravicne dozvole, dok Danski Ured Za Pomoc Izbjeglice kao humanitarna organizacija –ima neke mogucnosti da postavlja posebne pitanja azilnim vlastima. Danski Ured Za Pomoc Izbjeglice moze da vam ponudi da vidi vas predmet od novo, da vidi dali je jos uvek ostao neka mogucnost koja nije upotrebljena do sad.

Danski Ured Za Pomoc Izbjeglice takodjer je pricao sa personima ,da su pitale o mogucnostima ako eventualno otkazu se zivota po azilnim centrima u Dansku i da se vrate nazad u Kosovo. U ovom slucaju ima vise mogucnosti da se dobija razlicita forma za pomoc, kao na primjer:

- 1) prijem i transport do opisane kucne adrese, startni paket sa namestajom, hranom, higijenskim artikalima, pribor (oprema) itd.
- 2) prakticna pomoc za registraciju kod lokalni vlasti
- 3) pomoc za manje reparacije kuce, za kiriju u jedan kratak period i slicno

4) pomoc o nabavljanju aktiviteta koje donose prihod kao naprimjer oprema za privredu .

Danski Ured Za Pomoc Izbjeglice redovno ce da posjeti azilne centre. Naravno da vi ste dobrodosli da stupite u kontakt sa nama –eventualno preko radnika centra na telefonu :3373 5230. Zpamtite da je svakoga utorka od 1300-1400 sati, ima telefonsko savjetovanje na albanskom /srbskohrvatskom jeziku.

Prihod u Kosovo-savetovanje i mogucnosti za zajam

Ako zamislate da se vracate nazad, i jos ste u dilemu o vasim mogucnostima za da osigurate jedan regularan prihod onda Care4you Association nudi savetovanje za privredu i pocetak vase male personalne radnje u Kosovo..Moze na primjer da bude kako treba da pripremite plan za privredu , o mogucnostima za ostvarenje mali i jevtini kredit u Kosovo itd.

Vi mozete da kontaktirate Søren Egdal iz Care4You Association na e-mail adresu: se@care4you.dk ili na mobilan telefon:20442468.

Kursevi u Dansku

Bilo bi dobro da spremite vese mogucnosti i znanje o privredi prije odlaska za Kosovo. To poboljsava mogucnosti za dobijanje posla i prihoda za izdrzanje porodice. Danski Crveni Krst omogucava vasu prisutnost u raznim kursevima ka sto su osposovljavanje za upotrebu kompjutera, kurseve za medije, kurseve za znanje kako osnovati sopstvenu firmu.

Za vise informacije mozete kontaktirati Lars Brøgger iz Danskog Crvenog Krsta na broj telefona 3296 0088 ili na e-mail adresu lab@redcross.dk

Izbjeglice sa boravicom dozvolom mogu dobiti pomoc za povratak u domovinu

Ak oste izbjeglica sa boravicom dozvolom, stranac sa humanitarnom boravicom dozvolom, spajanje familije ili doseljenik, i zelite da se vratite zauvijek u vasu domovinu, Kosovo, na osnovu zakona za doseljenje imate pravo da trazite finansisku pomoc za vas povratak.

Finansiska pomoc podrazumjeve osim drugih :

- Avionsku kartu za domovinu
- Transport vase imovine
- Pomoc za pocetak u domovinu
- Kupiti i transportirati opremu za privredu

Danski Ured Za Pomoc Izbjeglice nudi savjetovanje i informacije za kosovare ,koji razmisljaju napustiti Dansku. Vi mozete se snabdevati sa brosurama i druge informacije na nasem internet stranicu: www.flygtning.dk/atvendehjem Takodjer mozete kontaktirati savjetnike iz Danskog Ureda Za Pomoc Izbjeglice Anne-Dorthe Helmich na telefonu 3373 5230 ili Vagn Larsen na telefonu 3373 5231.